

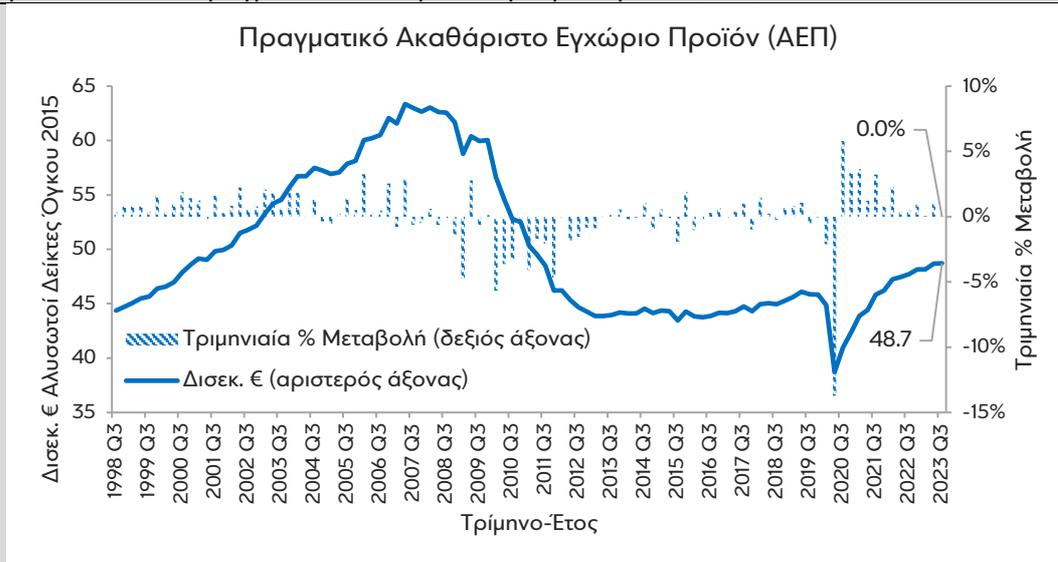
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

31 Ιανουαρίου 2024, Τεύχος 491

Δείκτες οικονομικής δραστηριότητας και συγκυρίας το δ' τρίμηνο 2023

Το γ' τρίμηνο 2023, το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) στην Ελλάδα, ένα μέτρο της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας, παρέμεινε στάσιμο σε τριμηνιαία βάση (βλέπε Σχήμα 1), ωστόσο σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022 κατέγραψε αύξηση 2,1%, υπεραποδίδοντας έναντι της Ευρωζώνης. Τα στοιχεία του δ' τριμήνου 2023, μαζί με την πρώτη εκτίμηση των εθνικών λογαριασμών για το σύνολο του έτους, είναι προγραμματισμένο να δημοσιευτούν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) στις 7 Μαρτίου 2024.¹ Όπως έχουμε αναφέρει στο παρελθόν, για να επιβεβαιωθεί η εκτίμηση του κρατικού προϋπολογισμού 2024, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τραπεζής της Ελλάδος (ΤτΕ) για ρυθμό ανάπτυξης 2,4% το 2023, η ελληνική οικονομία θα πρέπει να σημειώσει έναν σχετικά υψηλό ρυθμό μεγέθυνσης σε τριμηνιαία βάση το δ' τρίμηνο 2023.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Στο παρόν τεύχος του δελτίου 7 Ημέρες Οικονομία παρουσιάζουμε την εξέλιξη των δεικτών οικονομικής δραστηριότητας και συγκυρίας που έχουν δημοσιευτεί μέχρι σήμερα για τους μήνες Οκτ-23, Νοε-23 και Δεκ-23. Επιπρόσθετα, παραθέτουμε τις πρόσφατες εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για την δετία 2023-2028. Σε ό,τι αφορά το δ' τρίμηνο 2023, η εικόνα σε έναν

¹ Σύμφωνα με την προκαταρκτική εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), ο τριμηνιαίος και ο ετήσιος πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης στην Ευρωζώνη το δ' τρίμηνο 2024 ήταν 0,0% και 0,1% αντίστοιχα.

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος, PhD
sgogos@eurobank.gr

βαθμό είναι θετική, καθότι η βιομηχανική παραγωγή, ο βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία και η συνολική απασχόληση κινήθηκαν ανοδικά στο εν λόγω χρονικό διάστημα. Επιπλέον, ο δείκτης PMI μεταποίησης, ένας δείκτης που όταν βρίσκεται άνω (κάτω) των 50 μονάδων υποδεικνύει βελτίωση (χειροτέρευση) των λειτουργικών συνθηκών στη μεταποίηση, διαμορφώθηκε στις 51,0 μονάδες το δ' τρίμηνο 2023, από 47,9 μονάδες το δ' τρίμηνο 2022. Αντίθετη εικόνα παρουσίασαν οι πωλήσεις στο λιανικό εμπόριο το δίμηνο Οκτ-Νοε-23, ενώ οι δείκτες οικονομικού κλίματος και καταναλωτικής εμπιστοσύνης σημείωσαν χειροτέρευση σε τριμηνιαία βάση το δ' τρίμηνο 2023. Παρά ταύτα, σε ετήσια βάση, ήταν και οι δύο βελτιωμένοι. Τέλος, οι εξαγωγές και οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κινήθηκαν καθοδικά το δίμηνο Οκτ-Νοε-23. Η μείωση των εισαγωγών υπερέβη την αντίστοιχη των εξαγωγών, συντελώντας στη συρρίκνωση του ελλείμματος του εξωτερικού ισοζυγίου σε τρέχουσες τιμές. Το εν λόγω αποτέλεσμα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη μείωση των τιμών ενέργειας, εξέλιξη που επέδρασε θετικά στο ισοζύγιο των καυσίμων.

- Παραγωγή στη βιομηχανία και τη μεταποίηση (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

Παρά τις πιέσεις στο κόστος παραγωγής και την αβεβαιότητα που συνδέεται με τις γεωπολιτικές εντάσεις στην Ανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή, η παραγωγή στη βιομηχανία ανέκαμψε το δίμηνο Οκτ-Νοε-23. Εστιάζοντας στη μεταποίηση, δηλαδή στον τομέα με μακράν τη μεγαλύτερη συνεισφορά στη βιομηχανία, παρατηρούμε ενίσχυση της παραγωγής κατά 5,9% σε ετήσια βάση, από μόλις 0,7% το γ' τρίμηνο 2023 (βλέπε Σχήμα 2). Στον κλάδο των τροφίμων (μαζί με τα ποτά και τον καπνό έχουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία που παράγεται στη μεταποίηση, 33,0% το 2022) καταγράφηκε ετήσια αύξηση της τάξης του 5,2%, από 1,4% το γ' τρίμηνο 2023. Τα εν λόγω θετικά στοιχεία είναι πιθανόν να αντανakλούν την ανάκαμψη της μεταποιητικής παραγωγής τροφίμων από τις επιπτώσεις της κακοκαιρίας «Daniel» στη Θεσσαλία. Στην περίπτωση που δεν σημειωθεί μια έντονα αρνητική έκπληξη στην παρατήρηση του Δεκ-23 (δημοσίευση: 9 Φεβρουαρίου 2024), ο κλάδος της μεταποίησης, ένας εξωστρεφής και δυναμικός τομέας της οικονομίας, ένας τομέας που μπορεί να εξελιχθεί σε έναν από τους βασικούς πυλώνες για την επιθυμητή αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος, αναμένεται να έχει θετική συνεισφορά στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του δ' τριμήνου 2023.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Δείκτης Παραγωγής στη Μεταποίηση

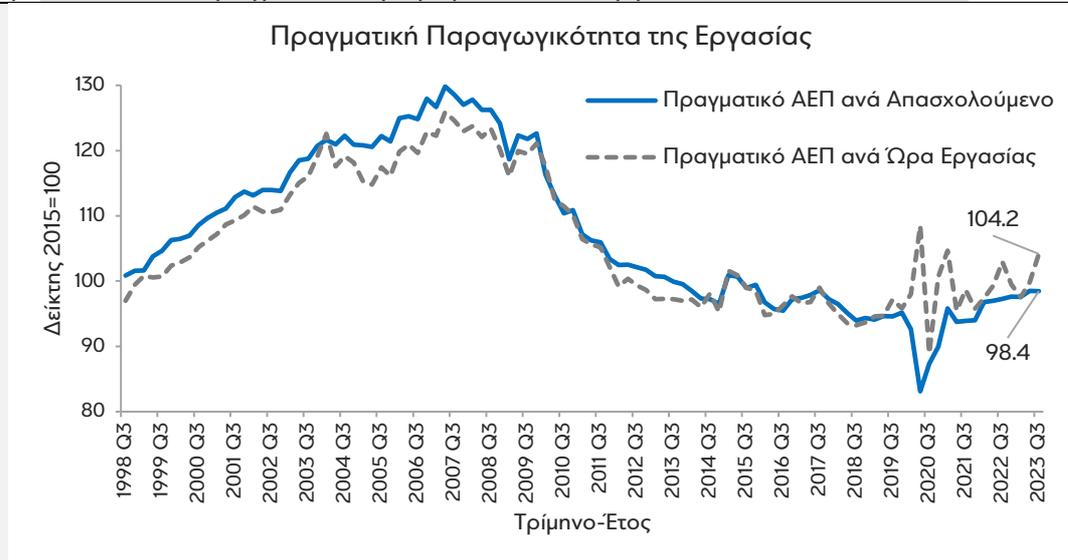

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

- Βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία (πηγή: ΤτΕ) και συνολική απασχόληση (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

Ο βαθμός χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία, ένα μέτρο του βαθμού εκμετάλλευσης του παραγωγικού συντελεστή του φυσικού κεφαλαίου, διαμορφώθηκε στο 76,3% το δ' τρίμηνο 2023, ενισχυμένος σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο 2023 (75,2%) και ελαφρά υψηλότερος σε σχέση με το δ' τρίμηνο 2022 (76,0%). Σε ό,τι αφορά τον παραγωγικό συντελεστή της εργασίας, η ετήσια αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων ατόμων διαμορφώθηκε στο 1,8% το δίμηνο Οκτ-Νοε-23, από 0,9% το γ' τρίμηνο 2023. Λόγω του δημογραφικού προβλήματος και των επιπτώσεων του στο εργατικό δυναμικό, καθοριστικός παράγοντας για τη μεσομακροπρόθεσμη αύξηση του παραγόμενου προϊόντος της οικονομίας είναι η πορεία που θα ακολουθήσει η παραγωγικότητα της εργασίας (βλέπε Σχήμα 3).

Σχήμα 3: Ελλάδα – Πραγματική Παραγωγικότητα της Εργασίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

- Πωλήσεις σε σταθερές τιμές στο λιανεμπόριο (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

Η μείωση του όγκου των πωλήσεων στο λιανεμπόριο, μια μεταβλητή που έχει ισχυρή θετική συσχέτιση με την ιδιωτική κατανάλωση, συνεχίστηκε το δίμηνο Οκτ-Νοε-23. Αναλυτικά, ο δείκτης όγκου λιανικού εμπορίου κατέγραψε ετήσια μεταβολή της τάξης του -4,9%, από -3,5% το γ' τρίμηνο 2023. Στις επί μέρους κατηγορίες καταστημάτων, η υψηλότερη ετήσια πτώση του όγκου των πωλήσεων καταγράφηκε στα καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων με -5,0% και ακολούθησαν: έπιπλα-ηλεκτρικά είδη-οικιακός εξοπλισμός (-2,8%), βιβλία-χαρτικά-λοιπά είδη (-2,5%), μεγάλα καταστήματα τροφίμων (super markets, -2,4%), φαρμακευτικά-καλλυντικά (-1,5%) και ένδυση-υπόδηση (-0,7%). Αντιθέτως, στις κατηγορίες των τροφίμων-ποτών-καπνού και των πολυκαταστημάτων σημειώθηκε αύξηση κατά 0,9% και 1,1% αντίστοιχα. Στην περίπτωση που η εν λόγω καθοδική τροχιά συνεχίστηκε τον Δεκ-23, τότε είναι πολύ πιθανόν αυτά τα αποτελέσματα να αποτυπωθούν και στους εθνικούς λογαριασμούς, επηρεάζοντας αρνητικά το ΑΕΠ μέσω της συνιστώσας της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η υψηλή σωρευτική αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών των αγαθών τα τελευταία 2 χρόνια αποτελεί έναν καίριο παράγοντα για τη μείωση του όγκου των πωλήσεων στο λιανικό εμπόριο. Σύμφωνα

με τους μη χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς θεσμικών τομέων της ΕΛΣΤΑΤ, το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών (households gross disposable income) στο 9μηνο Ιαν-Σεπ-23 ήταν αυξημένο κατά 14,6% σε σύγκριση με το 9μηνο Ιαν-Σεπ-21, ενώ την ίδια περίοδο η ενίσχυση του Εθνικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή στα αγαθά ήταν μεγαλύτερη στο 17,6%. Στις υπηρεσίες, η αύξηση του επιπέδου των τιμών ήταν ηπιότερη στο 8,7%, στοιχείο που δύναται να εξηγήει την ανθεκτικότητα που παρουσιάζει η καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών για υπηρεσίες.

Πίνακας 1: Ελλάδα, Εξαγωγές, Εισαγωγές και Ισοζύγιο Αγαθών και Υπηρεσιών

Αύξηση	A' Τρίμηνο	B' Τρίμηνο	Γ' Τρίμηνο	Οκτ-Νοε	Ιαν-Νοε
Μείωση	<i>Ετήσια % Μεταβολή το 2023 σε Τρέχουσες Τιμές</i>				
<u>Σύνολο Εξαγωγών</u>	14,3	-7,9	-4,6	-7,7	-2,4
Αγαθά	17,9	-15,4	-16,5	-10,1	-7,0*
Καύσιμα	30,8	-42,3	-29,3	-15,8	-18,8
Πλοία	227,4	68,3	-6,9	143,1	103,1
Εκτός Καυσίμων και Πλοίων	12,4	-1,9	-9,5	-7,6	-1,5
Υπηρεσίες	8,3	0,9	4,8	-4,7	2,7
Ταξιδιωτικές	64,3	19,8	12,1	11,8	15,4
Μεταφορών	-2,2	-17,1	-8,9	-13,1	-10,5
Άλλες Υπηρεσίες	28,1	18,2	7,1	-0,6	13,3
	<i>Ετήσια % Μεταβολή το 2023 σε Τρέχουσες Τιμές</i>				
<u>Σύνολο Εισαγωγών</u>	2,4	-13,6	-13,5	-15,8	-10,2
Αγαθά	0,8	-15,9	-15,8	-17,0	-12,1*
Καύσιμα	1,1	-39,0	-40,4	-42,3	-31,9
Πλοία	47,7	17,1	-1,8	-87,1	-32,3
Εκτός Καυσίμων και Πλοίων	0,6	-5,5	-1,9	-0,1	-2,0
Υπηρεσίες	7,6	-6,2	-5,6	-12,1	-4,0
Ταξιδιωτικές	48,6	17,0	28,7	20,5	26,7
Μεταφορών	4,1	-13,1	-10,2	-19,6	-9,7
Άλλες Υπηρεσίες	9,2	7,0	-3,7	2,8	3,6
	<i>Ετήσια Μεταβολή το 2023, Δισεκ. € σε Τρέχουσες Τιμές</i>				
<u>Συνολικό Ισοζύγιο</u>	2,0	2,1	2,7	2,3	9,2
Αγαθά	1,9	1,6	1,5	2,0	6,9
Καύσιμα	0,9	0,9	2,0	2,3	6,1
Πλοία	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Εκτός Καυσίμων και Πλοίων	0,9	0,7	-0,6	-0,5	0,6
Υπηρεσίες	0,1	0,6	1,3	0,3	2,3
Ταξιδιωτικές	0,1	0,8	1,1	0,2	2,2
Μεταφορών	-0,3	-0,4	0,0	0,2	-0,5
Άλλες Υπηρεσίες	0,3	0,2	0,2	0,0	0,6

Πηγή: ΤτΕ, Eurobank Research.

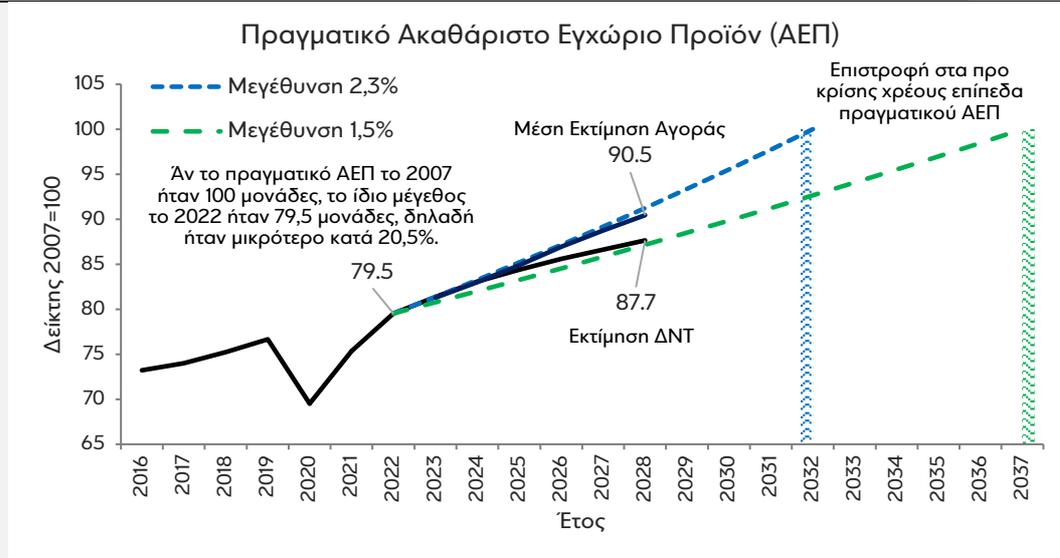
Σημείωση: * σύμφωνα με το σχετικό δελτίο τύπου της ΤτΕ, οι εξαγωγές αγαθών σε σταθερές τιμές το 11-μηνο Ιαν-Νοε-23 μειώθηκαν κατά -2,8% και οι εισαγωγές κατά -4,2%.

- Ταξιδιωτικές εισπράξεις και συνολικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (πηγή: ΤτΕ)

Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις συνέχισαν να κινούνται ανοδικά σε ετήσια βάση το δίμηνο Οκτ-Νοε-23, στηρίζοντας σε έναν βαθμό τη ζήτηση για εγχώρια αγαθά και υπηρεσίες και την απασχόληση. Τα εν λόγω στοιχεία δεν είναι εποχικά διορθωμένα, ως εκ τούτου, λόγω της έντονης εποχικότητας της συγκεκριμένης χρονολογικής σειράς παρουσιάζουμε μόνο τις ετήσιες μεταβολές. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ), τα τουριστικά έσοδα το δίμηνο Οκτ-Νοε-23 διαμορφώθηκαν στα €2,1 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές, παρουσιάζοντας αύξηση 11,8% (+17,8% σε σύγκριση με τα αντίστοιχα προ πανδημίας επίπεδα). Παράλληλα, η εισερχόμενη τουριστική κίνηση ανήλθε στους 4.179,2 χιλ. ταξιδιώτες, από 3.568,7 χιλ. το δίμηνο Οκτ-Νοε-22 (+17,1%). Από τις 6 συγκεντρωτικές κατηγορίες εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών που παρουσιάζει η ΤτΕ, μόνο οι τουριστικές εισπράξεις και οι εξαγωγές πλοίων ενισχύθηκαν το δίμηνο Οκτ-Νοε-23 (βλέπε Πίνακα 1). Στις υπόλοιπες κατηγορίες σημειώθηκε πτώση, με αποτέλεσμα η αξία των συνολικών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών να μειωθεί στα €15,5 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές, από €16,8 δισεκ. το δίμηνο Οκτ-Νοε-22 (-7,7%, -6,0% εξαιρουμένων των πλοίων και των καυσίμων). Στο πεδίο των εισαγωγών η μείωση ήταν ακόμα μεγαλύτερη (-15,8%, -4,2% εξαιρουμένων των πλοίων και των καυσίμων) οδηγώντας σε συρρίκνωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών κατά -39,0% ή -€2,3 δισεκ. Το εν λόγω αποτέλεσμα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη μείωση των τιμών ενέργειας, εξέλιξη που επέδρασε θετικά στο ισοζύγιο των καυσίμων. Εξαιρώντας τα καύσιμα και τα πλοία, η προαναφερθείσα βελτίωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών μετατρέπεται σε επιδείνωση κατά 6,5% το δίμηνο Οκτ-Νοε-23.

Σχήμα 4: Ελλάδα – Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Η μέση εκτίμηση της αγοράς (περιοδικό Focus Economics, τεύχος Φεβ-24) για τον μέσο ετήσιο πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης την βετία 2023-2028 ανέρχεται στο 2,2%, ενώ η αντίστοιχη εκτίμηση του ΔΝΤ είναι στο 1,6%.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΔΝΤ, Focus Economics, Eurobank Research.

Εν κατακλείδι, η ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής, του βαθμού χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία και της απασχόλησης, η παραμονή του δείκτη PMI μεταποίησης σε ένα επίπεδο άνω των 50 μονάδων -υποδεικνύοντας βελτίωση των λειτουργικών συνθηκών- και

η περαιτέρω αύξηση των τουριστικών εσόδων, αποτελούν θετικές ενδείξεις για την επίδοση της οικονομίας το δ' τρίμηνο 2023. Παρά ταύτα, υπάρχουν και αρνητικά αποτελέσματα όπως η μείωση του όγκου των πωλήσεων στο λιανικό εμπόριο -αποτέλεσμα που επηρεάζει αρνητικά την ιδιωτική κατανάλωση- και η χειροτέρευση του οικονομικού κλίματος και του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

Σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα, ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης για το 2023 και το 2024 εκτιμάται στο 2,3% και 2,1% αντίστοιχα. Εντούτοις, στη συνέχεια προβλέπεται σημαντική επιβράδυνση, με την εκτιμώμενη μέση ετήσια μεγέθυνση την δεκαετία 2023-2028 να διαμορφώνεται στο 1,6% έναντι 2,2% σύμφωνα με τη μέση εκτίμηση της αγοράς (περιοδικό Focus Economics, τεύχος Φεβ-23, βλέπε Σχήμα 4 και Πίνακα 2). Οι εκτιμήσεις του ΔΝΤ αναδεικνύουν δύο σημαντικούς παράγοντες για τη μεσοπρόθεσμη αναπτυξιακή πορεία της Ελλάδας, πρώτον, τις αρνητικές επιδράσεις του δημογραφικού προβλήματος στον παραγωγικό συντελεστή της εργασίας (π.χ. σημαντική επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης της απασχόλησης), και δεύτερον, την αντίδραση της οικονομίας όταν ολοκληρωθούν οι δαπάνες του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Όσο πιο παραγωγικές είναι αυτές οι δαπάνες, όσο πιο αποτελεσματική είναι η εισαγωγή και η εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε όλα τα πεδία της οικονομίας, τόσο αυξάνεται η πιθανότητα να βελτιωθεί η μεσοπρόθεσμη αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Πίνακας 2: Ελλάδα – Εκτιμήσεις για τον Πραγματικό Ρυθμό Μεγέθυνσης 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Μέση Εκτίμηση της Αγοράς (Focus Economics)	2,2	2,1	2,3	2,4	2,1	1,9
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	2,3	2,1	1,6	1,4	1,2	1,2
Τράπεζα της Ελλάδος	2,4	2,5	2,5	2,3		

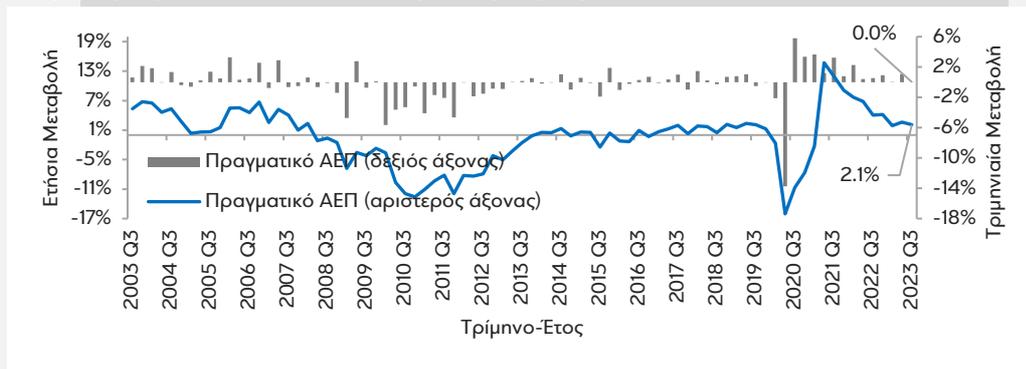
Πηγή: ΔΝΤ, ΤτΕ, Focus Economics, Eurobank Research.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2023 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,1% YoY (+2,6% YoY το Q2 2023 και +4,1% YoY το Q3 2022) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν 0,0% QoQ (+1,1% QoQ το Q2 2023 και +0,5% QoQ το Q3 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2023 2,4%, 2024 2,3%, 2025 2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q3 2003–Q3 2023

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,3%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,7% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -16,0% (Q2 2020)

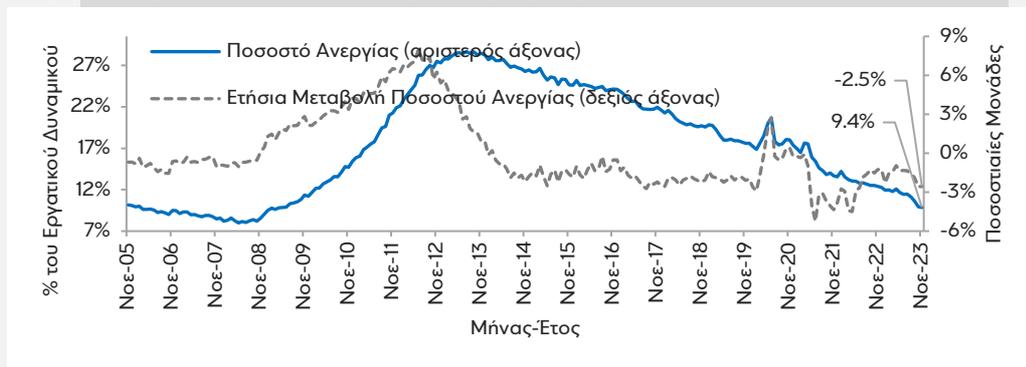
Δημοσίευση: 6/12/2023 (προσωρινά στοιχεία)

Επόμενη: 7/3/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Νοέμβριο 2023 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 9,4% (9,4% τον Οκτώβριο 2023 και 11,9% τον Νοέμβριο 2022) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 10,9% (11,1% τον Οκτώβριο 2023 και 12,5% τον Νοέμβριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2023 11,4%, 2024 10,7%, 2025 9,9%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 11/2005-11/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,1%

Μέγιστο: 28,2% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

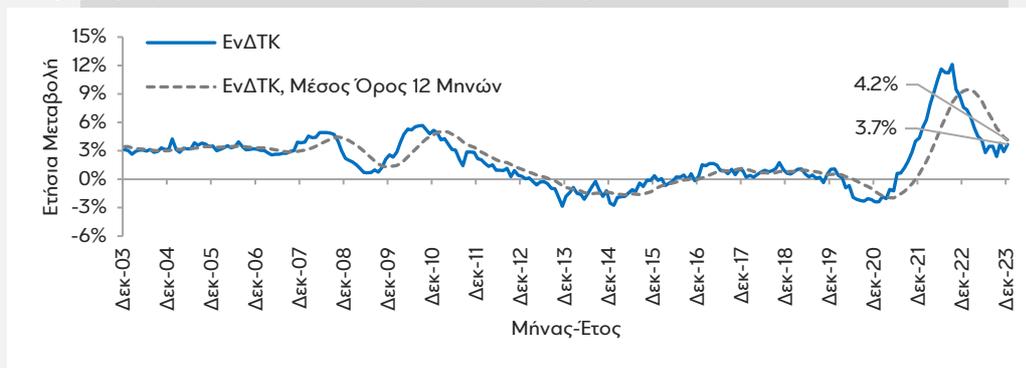
Δημοσίευση: 4/1/2024

Επομ. δημ.: 1/2/2024

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Δεκέμβριο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +3,7% YoY (+2,9% YoY τον Νοέμβριο 2023 και +7,6% YoY τον Δεκέμβριο 2022) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 4,2% YoY (4,5% YoY τον Νοέμβριο 2023 και 9,3% YoY τον Δεκέμβριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2023 4,3%, 2024 2,8%, 2025 2,1%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 12/2003-12/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 12/1/2024

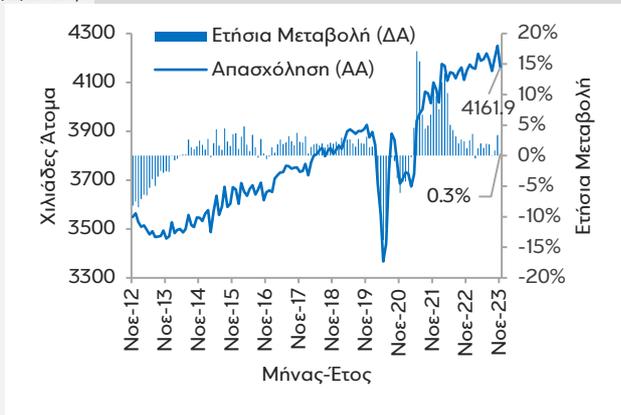
Επομ. δημ.: 15/2/2024

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών της Ελληνικής Οικονομίας

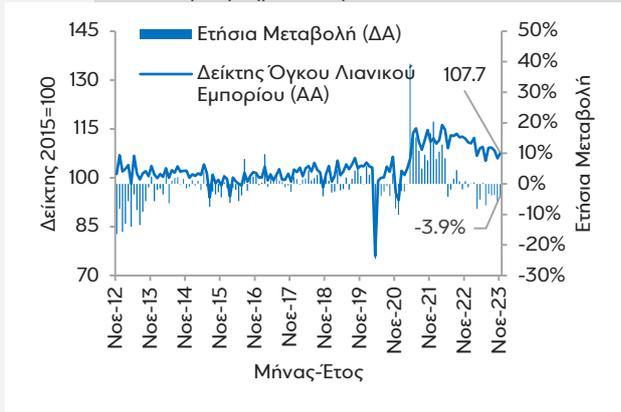
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +0,3% YoY τον Νοε-23 από +3,4% YoY τον Οκτ-23, +1,5% YoY την περίοδο Δεκ-22 – Νοε-23 (12Μ) από +6,1% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (επόμενη δημοσίευση: 1/2/2024)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 107,2 ΜΔ τον Ιαν-24, +1,4 ΜΔ MoM και +1,5 ΜΔ YoY τον Ιαν-24 από +0,4 ΜΔ MoM και +2,2 ΜΔ YoY τον Δεκ-23 (επόμενη δημοσίευση: 28/2/2024)

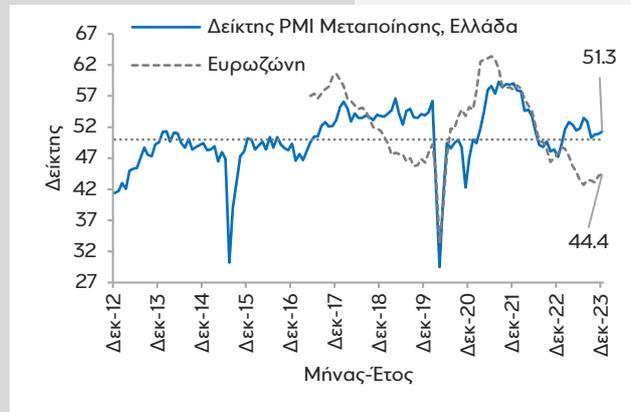
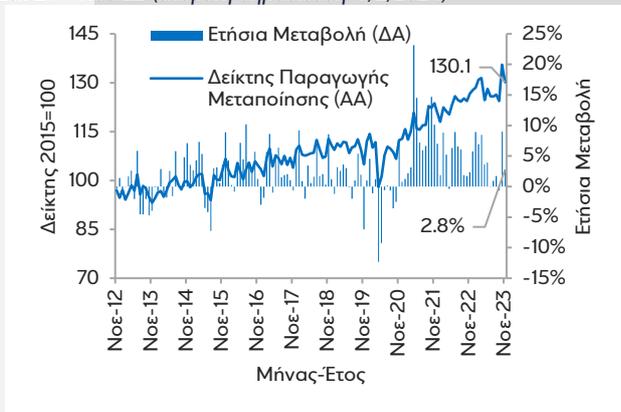
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +1,6% MoM και -3,9% YoY τον Νοε-23 από -2,2% MoM και -5,9% YoY τον Οκτ-23, -3,4% YoY την περίοδο Δεκ-22 – Νοε-23 (12Μ) από +4,6% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (επόμενη δημοσίευση: 29/2/2024)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -46,3 ΜΔ τον Ιαν-24, -6,0 ΜΔ MoM και -4,9 ΜΔ YoY τον Ιαν-24 από +5,3 ΜΔ MoM και +7,6 ΜΔ YoY τον Δεκ-23 (επόμενη δημοσίευση: 28/2/2024)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -4,0% MoM και +2,8% YoY τον Νοε-23 από +8,9% MoM και +9,0% YoY τον Οκτ-23, +4,2% YoY την περίοδο Δεκ-22 – Νοε-23 (12Μ) από +4,6% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (επόμενη δημοσίευση: 9/2/2024)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 51,3 ΜΔ τον Δεκ-23, +0,4 ΜΔ MoM και +4,1 ΜΔ YoY τον Δεκ-23 από +0,1 ΜΔ MoM και +2,5 ΜΔ YoY τον Νοε-23 (επόμενη δημοσίευση: 1/2/2024)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
 Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως AA και ΔΑ τον αριστερό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Ενημέρωση: 31/1/2024		Παρατήρηση														
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παράτηρηση	Προηγούμενης Περιόδου	2021	2020	2019	2018	2017				
Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών																
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y	(1), (7)	% YoY	-	5.6%	2022	8.4%	2021	-9.3%	2020	1.9%	2019	1.7%	2018	1.1%	2017
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	190.7		180.6		166.7		183.8		180.4		177.4	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	206.6		181.5		165.0		183.3		179.6		176.9	
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	12.4%		14.8%		17.6%		17.9%		19.8%		21.9%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	9.3%		0.6%		-1.3%		0.5%		0.8%		1.1%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	7.8%		1.5%		-0.8%		0.2%		-0.2%		0.3%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	2.1%	2023 Q3	2.6%	2023 Q2	4.1%	2022 Q3	11.9%	2021 Q3	-10.7%	2020 Q3	2.1%	2019 Q3
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	0.0%		1.1%		0.5%		3.2%		5.8%		-0.5%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	9.4%	Νοε-23	9.4%	Οκτ-23	11.9%	Νοε-22	13.2%	Νοε-21	17.5%	Νοε-20	17.1%	Νοε-19
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	3.7%	Δεκ-23	2.9%	Νοε-23	7.6%	Δεκ-22	4.4%	Δεκ-21	-2.4%	Δεκ-20	1.1%	Δεκ-19
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	4.3%	2023 Q3	5.5%	2023 Q2	8.6%	2022 Q3	1.2%	2021 Q3	0.0%	2020 Q3	-0.1%	2019 Q3
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	0.9%	2023 Q3	1.7%	2023 Q2	5.9%	2022 Q3	7.0%	2021 Q3	-5.4%	2020 Q3	-0.1%	2019 Q3
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωση			% YoY	Ναι	-0.7%		1.2%		2.2%		2.6%		4.9%		0.4%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	4.9%		9.2%		-4.0%		17.7%		4.7%		10.0%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	1.0%		-0.5%		-1.2%		48.2%		-32.4%		10.4%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	2.9%		-0.6%		1.6%		22.2%		-8.1%		3.4%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγή της Εργασίας (ανά απασχολούμενο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	1.2%	2023 Q3	1.6%	2023 Q2	3.6%	2022 Q3	7.5%	2021 Q3	-7.6%	2020 Q3	0.7%	2019 Q3
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	1.2%		0.5%		4.4%		10.9%		-8.5%		4.2%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	4161.9	Νοε-23	4249.7	Οκτ-23	4149.9	Νοε-22	4100.0	Νοε-21	3685.5	Νοε-20	3925.6	Νοε-19
Ανεργοί			χιλ. άτομα	Ναι	429.8		442.0		560.8		621.3		809.9		809.9	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4591.7		4691.7		4710.7		4721.3		4468.3		4735.5	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3198.3		3100.7		3106.5		3130.7		3413.4		3177.9	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	11.9%	2023 Q3	14.5%	2023 Q2	12.6%	2022 Q3	8.8%	2021 Q3	3.9%	2020 Q3	8.3%	2019 Q3
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	51.3	Δεκ-23	50.9	Νοε-23	47.2	Δεκ-22	59.0	Δεκ-21	46.9	Δεκ-20	53.9	Δεκ-19
Δείκτης Βιομηχανικής (Π)	(1), (7)		% YoY	Ναι	3.0%	Νοε-23	9.8%	Οκτ-23	-1.0%	Νοε-22	8.8%	Νοε-21	8.7%	Νοε-20	-9.5%	Νοε-19
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	-3.9%		-5.9%		0.9%		16.5%		-8.0%		2.6%	
Εξωτερικές Τομέας																
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-14.6	Νοε-23	-15.2	Οκτ-23	-20.8	Νοε-22	-10.6	Νοε-21	-10.9	Νοε-20	-3.7	Νοε-19
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-32.6		-33.5		-39.9		-24.9		-18.6		-23.0	
Α1. Καυσιμίων			Σ12m € δις	Όχι	-7.2		-8.3		-13.3		-5.3		-3.2		-5.2	
Α2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	-0.1		-0.1		-0.3		0.0		-0.1		-0.3	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-25.4		-25.1		-26.3		-19.6		-15.3		-17.5	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)			Σ12m € δις	Όχι	21.7		21.6		19.4		12.7		7.6		21.1	
Β1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	18.0		18.0		15.8		9.3		3.6		15.4	
Β2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	3.3		3.2		3.9		3.6		4.1		6.0	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	0.4		0.4		-0.2		-0.3		-0.1		-0.3	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-4.3		-3.9		-0.7		0.5		-0.5		-1.7	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.1		-1.1		-1.3		-1.1		-1.1		-1.2	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-6.2		-6.0		-1.9		-1.2		-2.2		-3.0	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	3.1		3.2		2.5		2.8		2.8		2.5	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	0.7		0.7		0.3		1.2		0.6		-0.1	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	0.2		0.3		0.2		1.2		0.6		-0.2	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	0.5		0.4		0.1		0.0		0.0		0.1	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	-2.4%	2022	-7.0%	2021	-9.7%	2020	0.9%	2019	0.9%	2018	0.8%	2017
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	0.1%		-4.5%		-6.7%		3.9%		4.3%		3.9%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	172.6%		195.0%		207.0%		180.6%		186.4%		179.5%	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	4.00%	20/9/23	3.75%	2/8/23	3.50%	21/6/23	3.25%	10/5/23	3.00%	22/3/23	2.50%	8/2/23
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου			%	-	4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.50%		3.00%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	4.75%		4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.25%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(6), (7)	%	-	3.08%	Δεκ-23	3.71%	Νοε-23	4.59%	Δεκ-22	1.31%	Δεκ-21	0.63%	Δεκ-20	1.46%	Δεκ-19
Διαφορά Απόδοσεων Ελλάδα-Γερμανία (10 έτη), Τέλος Περιόδου			ΜΒ	-	104.7		125.7		203.0		149.3		120.3		164.4	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%	-	0.50%	Νοε-23	0.46%	Οκτ-23	0.06%	Νοε-22	0.09%	Νοε-21	0.09%	Νοε-20	0.19%	Νοε-19
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)			%	-	6.25%		6.17%		4.89%		3.73%		4.14%		4.34%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	152.3	Δεκ-23	147.3	Νοε-23	146.8	Δεκ-22	139.2	Δεκ-21	168.8	Δεκ-20	173.5	Δεκ-19
Α. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	34.3		34.5		31.7		29.9		27.4		19.7	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	76.4		71.4		72.0		64.5		73.1		73.9	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	37.0		37.0		38.4		39.8		60.5		69.4	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επικ.			€ δις	Όχι	4.6		4.5		4.8		4.8		7.8		10.5	
Καταθέσεις και Ρέψο																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέψο (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	228.6	Δεκ-23	223.5	Νοε-23	227.1	Δεκ-22	217.7	Δεκ-21	215.3	Δεκ-20	203.8	Δεκ-19
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	201.6		196.4		196.7		188.2		173.7		159.1	
Α1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	6.8		7.9		8.0		8.1		10.4		15.9	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	48.2		44.9		47.4		44.9		36.9		26.4	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	0.8		0.9		0.9		1.4		1.3		1.1	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	3.3		2.6		2.8		3.2		3.2		2.1	
Α2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	44.0		41.4		43.8		40.3		32.3		23.2	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	146.6		143.6		141.3		135.1		116.7		116.7	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	4.8		4.7		4.6		3.8		2.1		1.8	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	10.9		10.7		11.1		9.4		6.2		6.0	
Δ. Υποχρεώσεις Έκταξ με Μεταβιβαζ. Περίοδο. Στοιχεία			€ δις	Όχι	11.4		11.7		14.6		16.4		33.3		37.0	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	107.2	Ιαν-24	105.8	Δεκ-23	105.7	Ιαν-23	113.2	Ιαν-22	92.3	Ιαν-21	109.4	Ιαν-20
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			ΜΔ	Ναι	-1.7		-5.7		4.5		13.8		-7.3		3.3	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			ΜΔ	Ναι	37.7		43.3		15.5		32.5		-25.6		22.5	
Καταναλωτής (στάθμιση 20%)			ΜΔ	Ναι	-46.3		-40.3		-41.4		-40.5		-38.9		-11.9	
Λιανικό Εμπόριο (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	10.6		22.1		20.0		16.1		-9.9		25.2	
Κατασκευές (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	22.1		16.4		-25.8		-9.9		-13.0		-24.4	

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
 Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
 + 30 210 40 63 453

Marcus Bensasson
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mbensasson@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 113

Δρ. Κωνσταντίνος Πέππας
 Ερευνητής Οικονομολόγος
kpeppas@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 520

Παρασκευή Πετροπούλου
 Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 711

Σιμεώνη – Ελένη Σούρου
 Junior Οικονομική Αναλύτρια
ssourou@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 120

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
 Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
 Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiiferontos>
 Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
 Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

